

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відділ освіти Богуславської районної державної адміністрації
Районний методичний кабінет
Киданівський навчально-виховний комплекс
«Загальноосвітня школа І-ІІ ступенів - дитячий садок»

Всеукраїнський конкурс « Класний керівник року»

Досвід роботи класного керівника 7 класу
Киданівського навчально-виховного комплексу
«Загальноосвітня школа І-ІІ ступенів-
дитячий садок»
Василенко Ірини Миколаївни

Богуслав
2015

Опис педагогічного досвіду з розв'язання педагогічної проблеми :

**«Формування активної громадянської позиції учнів
у процесі їх взаємодії з соціальним середовищем»**

Класний керівник творить
найбільше багатство суспільства - Людину...
В.О.Сухомлинський.

Автор : Василенко Ірина Миколаївна, класний керівник 7 класу Киданівського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа І-ІІ ступенів-дитячий садок», вчитель української мови та літератури, зарубіжної літератури та образотворчого мистецтва.

Сфера застосування: В сучасній школі виховання здійснюється на засадах національної і загальнолюдської культури, охоплює весь навчально-виховний процес, ґрунтується на свободі вибору мети життєдіяльності та поєднує інтереси особистості, суспільства, держави і нації.

Актуальність громадянського виховання в Україні зумовлюється процесом відродження нації. Для України, яка є поліетнічною державою, громадянське виховання відіграє особливо важливу роль ще й тому, що воно покликане сприяти формуванню соборності України, що є серцевиною української національної ідеї уміння знаходити нові ідеї та аналізувати проблеми, брати участь у дебатах, уміння переосмислювати дії та аргументи. Україна – молода держава, яка перебуває в стані радикальних політичних, економічних та соціальних перетворень. Шлях від тоталітарної ідеології до свободи й демократії виявився для нашого народу не простим: події Майдану, окупація Криму, інформаційна й військова агресія з боку сусідньої держави стали реаліями нашого життя. Зазнавши величезних людських і матеріальних утрат, українське суспільство сьогодні, як ніколи, потребує духовного й морального відродження.

Я ще раз звернулася до **державних документів про освіту**, щоб чітко визначити, які стоять завдання переді мною, щоб успішно досягнути поставленої мети.

- ... Завданнями загальної середньої освіти є: виховання громадянина України... виховання в учнів (вихованців) поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина..
(ст. 5 Закон України про загальну середню освіту)
- ... усвідомлення громадянами України необхідності державотворчих процесів у поєднанні з розбудовою громадянського суспільства; формування у молодого покоління почуття патріотизму, відданості Батьківщині й водночас відчуття належності до світової спільноти
(Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності)
- Серед виховних напрямів сьогодні найбільш актуальними виступають патріотичне, громадянське виховання як стрижневі, основоположні, що відповідають як нагальним вимогам і викликам сучасності...
(Концепція національно-патріотичного виховання молоді)

Наукові концепції та теорії: основи національного виховання як складової громадянського виховання закладено вітчизняними філософами та громадськими діячами — Г. Сковородою, М. Драгомановим, М. Грушевським. Значний внесок у висвітлення проблеми розвитку патріотизму, національної свідомості особистості зробили роботи І. Беха, Н. Косарева, І. Підласого, М. Рагозіна, Г. Сороки, В. Сухомлинського, О. Сухомлинської та інших.

Проаналізувавши основні положення державних документів про освіту та наукові праці вчених, я поставила перед собою ряд **завдань**, які прагну успішно виконувати :

- 1) виховання громадянина – патріота України, підготовленого до життя, з високою національною свідомістю;
- 2) виховання міцних переконань і потреби поводити себе згідно з моральними нормами, які склалися у суспільстві;
- 3) встановлення доброзичливих, позитивних взаємовідносин між учнями різних національностей, відпрацювання навичок поведінки, які базуються на розумінні, терпимості, компромісі, самоповазі та повазі до оточуючих;
- 4) формування комплексу таких особистісних якостей і рис характеру, як патріотична свідомість, відповідальність і мужність, готовність працювати на благо Батьківщини, захищати та зміцнювати її міжнародний авторитет; повага до культури, звичаїв і традицій національних спільнот в Україні, висока культура міжнаціонального спілкування;
- 5) формування соціальної активності та громадянської самосвідомості молоді через розвиток учнівського самоврядування, яке має діяти на основі демократичних цінностей;
- 6) активне залучення батьків до загального виховного процесу, використання їх творчих можливостей в позакласній роботі.

Технологія реалізації ідеї

Коли в 2012 році я почала працювати зі своїми вихованцями, зустрівся з масою питань: який темперамент дітей класу, який рівень розвитку пізнавальних здібностей, на скільки розвинені волевові якості, чи відповідає розвиток їх інтелекту віковим даним, як стимулювати мотивацію до навчання та інші.

Щоб дістати відповіді на такі запитання стала вивчати індивідуальні особливості кожного учня, з цією метою використовувала такі методики вивчення особистості – анкетування, тестування, спостереження. Визначала темперамент за допомогою тесту Г. Айзенка. Діагностиці підлягали також і

рівень вихованості, сформованості і розвитку спостережливості, уяви, розумового розвитку, рівень згуртованості класу.

Протягом трьох років я веду виховну роботу, яка поєднала у собі традиційні форми та методи роботи класного керівника та нетрадиційні:

1. Інформаційно-масові (*години спілкування, ток-шоу, вечори, подорожі до джерел рідної культури, історії, створення альманаху класного життя*)

2. Діяльнісно-практичні (*екскурсії, відвідування музеїв, акції з благоустрою, олімпіади, участь в КТС*).

2. Індивідуальні (*доручення, творчі завдання, індивідуальна робота*)

3. Діалогічні (*спілкування, дискусія*).

У I семестрі 2013-2014 н.р. в рамках святкування 200-річчя від дня народження Т.Г.Шевченка учнями 5 класу було відвідано м.Київ з екскурсією «Шевченковими стежками», а перед початком навчального року (в серпні) діти побували в Національному заповіднику Тараса Шевченка в м.Канів та в Національному заповіднику «Батьківщина Тараса Шевченка» в с.Моринці та с.Шевченкове. Також відвідали музей І.С.Нечуя-Левицького в м.Стеблів та «Військовий музей» в с.Шампань.

Учні класу також беруть активну участь у різноманітних мистецьких акціях . Так, діти відвідали виставку майстрів народної творчості та взяли участь у майстер-класах у рамках «ІІІ Всеукраїнського молодіжного історико-етнографічного фестивалю», який відбувався в м.Богуслав 3-6 жовтня; побували на майстер-класі з петриківського розпису в с.Дибинці; власноруч виготовили глиняні сільнички на майстер-класі з гончарства в с.Почапинці;

В рамках Тижня української мови презентували виставку буквірів мовами народів світу «Книга, що відкриває світ» присвячену 200-річчю від дня народження Т.Г.Шевченка в Киданівському НВК, Хохітвянському НВК Богуславського району та в Сидорівській ЗОШ

Школярі беруть активну участь і в шкільних та районних конкурсах:

- фотоконкурс «Неосяжна моя Україна» - II місце в районному етапі;
- конкурс «Чарівна палітра»- III місце .
- конкурс малюнків «Обери майбутнє» - III місце;
- конкурс «Об'єднаймося ж, брати мої» в номінації «Декоративно-прикладне мистецтво»-II місце.

Мої вихованці є активними учасниками громадського життя школи (участь у Лінійці пам'яті жертвам голодомору, у Тижні безпеки життєдіяльності, у Тижні української мови, у заходах в рамках акції «16 днів проти насилля», в «Осінньому ярмарку» та ін.)

Після трагічних подій на Майдані та війни на сході України мої вихованці зайнялись активною волонтерською діяльністю: зустрілися з бійцями «Айдару», передали харчі на передову, написали листи нашим захисникам, відвідали поранених бійців у Білоцерківському військовому шпиталі, піднявши їх бойовий дух жартівливими сценками та патріотичними піснями. Потім відправили через фонд «Надія» вітальні листівки з Новим роком та Різдвом Христовим бійцям на фронт та декілька десятків півлітрових баночок з ліками від застуди (суміш меду, лимонів та імбиру), а на весняних канікулах сплели маскувальну сітку 4 на 6 метрів.

Також зібрали трохи коштів на лікування пораненого солдата АТО і перерахували йому на банківську карту.

Дивлячись телевізійні сюжети про героїчну Надію Савченко, діти дуже хотіли підтримати українську льотчицю, тому написали їй листа, намалювали малюнок, привітали з Великоднем та днем народження.

Результативність досвіду роботи

Організаційно забезпечуючи виховну діяльність, я прагну, щоб формування суспільної свідомості, громадянської позиції, духовності та культури здійснювалось у відповідності з потребами гуманізації, демократизації суспільного життя, інтересами суверенної України та світової співдружності народів. Сьогодні у стінах НВК формується світоглядна позиція та ціннісні орієнтації майбутніх громадян України, створено умови для вільного і гармонійного розвитку та індивідуального самовдосконалення. Виховна робота в у цілому спрямована на виховання нового покоління українців і створення умов для повного виявлення і утвердження національної самосвідомості через творчу активну особисту ініціативу.

Висновки

Виконуючи роботу за дітей, ми позбавляємо їх можливості пізнавати життя на власному досвіді, тож необхідно залучати вихованців до щоденної суспільно корисної праці. Становлення і розвиток нашої країни, її добробут та економічна стабільність в майбутньому можливі лише за умови консолідації народу навколо національної ідеї відродження України як незалежної суверенної держави, тому сьогодні як ніколи є актуальною проблема усвідомлення молодим поколінням особистої відповідальності за долю країни, потреби долучитися до загальної справи підтримки захисників Батьківщини, стати повноцінними громадянами власної держави.

